

Protokoll 2/2026

Tid Torsdagen den 19 februari 2026 kl. 15.30-15.50

Plats Stora kollegiesalen, Stadshuset

Justering Måndagen den 2 mars 2026, §§ 1-5, 7-10, 12-18, 21-23,
25, 27, 29-32

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 19 februari 2026, §§ 6, 11, 19, 24, 26, 28

Anders Österberg

Dennis Wedin

Närvarande

Beslutande ledamöter

Anders Österberg (S) ordföranden

Dennis Wedin (M) vice ordföranden

Margareta Stavling (S)

Ingela Edlund (S)

Lennart Tonell (MP)

Fredrik Sand (M)

Gabriel Kroon (SD)

Peter Öberg (L)

Tjänstgörande ersättare

Emil Bustos (S)

Tim Schnoor (V) §§ 1-26, 28-32

Maj-Len Eklund (S) § 27

Bengt-Olov Tengmark (S)

Johan Ekwall (M)

Robert Stahre (M)

för Anders Göransson (S)

för Deniz Butros (V)

för Deniz Butros (V)

för Jonathan Metzger (V)

för Rita Valanko (M)

för Linn Bessner (C)

Ersättare:

Maj-Len Eklund (S) §§ 1-26, 28-32

Hawo Hassan (S)

Felix Schartner Giertha (MP)

Torbjörn Ebérus (M)

Anders Edin (SD)

Aron Modig (KD)

Tjänstemän

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Susanne Bengtsson, Göran Carlberg, Sverker Henriksson, Anders Jonsson, Jonas Norberg, Carolina Zandén och nämndsekreterare Fabian Lind, samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky och personalföreträdaren Liina Cullblad §§ 1-6, 32.

§8

Handlingsplan för en åldersvänlig stad. Svar på remiss

Dnr E2025-02268

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Peter Öberg (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 23 januari 2026.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

1. Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Tim Schnoor (V), Lennart Tonell (MP) och Gabriel Kroon (SD) föreslår (se beslutet).
2. Vice ordföranden Dennis Wedin m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Moderaterna delar grundambitionen att Stockholm ska vara en av världens bästa städer att åldras i. Stockholm ska vara en stad som präglas av trygghet, valfrihet och framtidstro. Förslaget som är en bra grundplatta, men den har alldeles för låg ambitionsnivå. Den styrande majoriteten går hårt på möjligheterna för äldre att leva i Stockholm, med hårdare regler för vilken mat som serveras på äldreboenden och att, som vänstermajoriteten gjort, förbjuda ett glas vin eller öl på vissa seniorträffar är ett exempel på onödigt förmynderi. En åldersvänlig stad måste präglas av tillit till de äldres omdöme, inte av onödiga restriktioner. I ett läge där, enligt stadens egna prognoser, andelen 65–79-åringar kommer att öka med nästan 18 procent fram tills 2034 och andelen över

80 med drygt 50 procent är det viktigt att staden har en plan för hur man ska göra Stockholm till en bättre plats att bo i som äldre. Den här planen når inte i upp till den målsättningen.

Handlingsplanen präglas av övergripande och allmänt hållna mål utan tydlig ansvarsfördelning eller mätbara indikatorer. För att undvika att planen blir ett dokument som samlar damm måste varje utvecklingsområde ha tydliga indikatorer med konkreta mätbara mål: Vi anser att förslaget till beslut prioriterar visioner framför genomförbarhet och misslyckas med att adressera de verkliga utmaningarna inom äldreomsorgen. För att planen ska kunna omsättas i reell förbättring för Stockholms äldre krävs en tydligare inriktning i dokumentet. Ett talande exempel är att HBTQI-personer bara direkt nämns en enda gång i dokumentet, trots att Folkhälsomyndigheten varnar för en stor oro hos gruppen om framtidens vård och omsorg. Moderaterna ser ett stort behov av att konkretisera hur äldre som tillhör en utsatt grupp ska skyddas. Ett bra första steg hade varit att HBTQI-certifiera hemtjänsten, vilket dessvärre den styrande majoriteten motsätter sig.

Vi är oroliga över formuleringarna om att nämnder ska samverka för att nå flera målsättningar utan att det tydliggörs vilken nämnd eller vilket bolag som bär huvudansvaret. Det måste tydligt framgå vem som äger respektive mål och aktivitet. Varje större åtgärd bör också följa med en tidsplan samt en analys av dess ekonomiska konsekvenser för att säkerställa realism och genomförandekraft.

Vänstermajoritetens politik riskerar att urholka den valfrihet som stockholmarna värdesätter. Handlingsplanen nämner samverkan, men i praktiken ser vi hur välfungerande privata utförare motarbetas till förmån för lösningar i egen regi. Detta leder till minskad mångfald, sämre konkurrens och en förlust av viktig kompetens och erfarenhet. Fokus måste alltid vara kvalitet och effektivitet för den äldre, oavsett vem som utför tjänsten. Vi motsätter oss en ideologisk styrning där huvudmannaskap är viktigare än resultat. Den nyligen framtagna äldreboendeplanen visar med all tydlighet på vikten av att privata aktörer är med och behandlas som partners snarare än som motståndare.

Planen misslyckas med att tillräckligt tydligt skilja på behoven hos olika grupper av äldre. Behovet av bostäder ser olika ut för en aktiv 70-åring och en skör 90-åring.

Handlingsplanen är svag när det gäller äldres roll på arbetsmarknaden. En åldersvänlig stad måste erkänna den värdefulla resurs som äldre med sin kompetens och erfarenhet utgör. Staden bör som stor arbetsgivare föregå med gott exempel och skapa förutsättningar för dem som vill och kan arbeta längre. Dessutom föreslår vi att frågan om inkludering av äldre i arbetslivet lyfts in som en specifik punkt under utvecklingsområdet "Social inkludering".

Sammanfattningsvis anser Moderaterna att handlingsplanen behöver omarbetas för att bli ett verkningsfullt verktyg. Det här känns som ett AI-genererat dokument fyllt med värdeord, inte en konkret handlingsplan för att göra Stockholm bättre för stadens äldre. Handlingsplanen måste fokusera på konkreta åtgärder, säkerställa verklig valfrihet, främja en differentierad bostadsmarknad och se äldre som en resurs. Endast då kan vi bygga ett Stockholm där alla kan åldras med trygghet och värdighet.

3. Peter Öberg (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna Handlingsplan för en åldersvänlig stad, samt att därutöver anföra följande:

Liberalerna välkomnar ambitionen om en stad som är tillgänglig för äldre. Handlingsplanen syftar till att säkerställa att äldre personer åtnjuter samma mänskliga rättigheter som andra grupper i samhället. För att uppnå detta är det avgörande att äldre invånare ges möjlighet att delta i samhällslivet, vara delaktiga i beslut som påverkar deras liv och få tillgång till nödvändiga tjänster och omsorg.

Tillgänglighet i det offentliga rummet är en grundförutsättning för att äldre ska kunna delta fullt ut i samhällslivet och leva ett självständigt liv. Under senare tid har bristande vägunderhåll och otillräcklig snöskottning inneburit att många äldre fått sin rörelsefrihet kraftigt begränsad och haft svårt att ta sig dit de vill. Detta är inte acceptabelt. En åldersvänlig stad förutsätter att trottoarer, gångvägar och offentliga platser hålls säkra och framkomliga året runt.

Det finns i dag möjlighet för äldre att få hjälp med snöskottning vid och i anslutning till den egna bostaden genom trafikkontoret. Många äldre känner dock inte till att

denna möjlighet finns. Därtill är stödet biståndsbedömt, vilket innebär att hjälpen ofta beviljas först när behovet redan blivit akut. Staden behöver därför bli betydligt bättre på att informera om vilket stöd som finns, samt se över hur insatser kan ges mer förebyggande för att undvika att äldre isoleras under vintertid.

Behovet och efterfrågan på boenden för äldre är stort, och efterfrågan väntas öka de kommande åren samtidigt som många av de nyproducerade bostäderna för äldre är dyra. Vi vill även lyfta det faktum att majoriteten nedprioriterat servicehusen under mandatperioden, en boendeform som är efterfrågad bland våra äldre. Vi har i flera år drivit ett krav om att 85+ ska ha rätt att välja att flytta in på äldreboende (ej vård- och omsorgsboende) utan biståndsbeslut. Det gör servicehusen ännu viktigare att bevara. Siffror från äldreförvaltningen visar att antalet beslut om servicehus minskade med 32 under 2024, samtidigt som andelen avslag ökade. Servicehus är en populär och viktig boendeform för många äldre, och vi menar att den bör värnas och utvecklas snarare än avvecklas.

En åldersvänlig stad kräver fler valmöjligheter för äldre. Servicehusen är en boendeform som kombinerar trygghet, gemenskap och självständighet, och därför är det av största vikt att staden säkerställer att denna boendeform fortsatt finns tillgänglig för de som behöver den.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Tim Schnoor (V), Lennart Tonell (MP) och Gabriel Kroon (SD).

Ersättaryttrande

Aron Modig (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

1. Att delvis godkänna Handlingsplan för åldersvänlig stad.
2. Att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar ambitionen om en stad som är tillgänglig och ändamålsenlig för äldre. Först och främst ställer vi oss lite frågande till termen "åldersvänlig stad" som sådan. Ålder är inte samma sak som att vara äldre, det heter ju exempelvis *medelålders*. Vi anser därför att termen "äldrevänlig stad" är en mer rättvisande benämning, så att det blir tydligt till vem handlingsplanen riktar sig.

Handlingsplanen får heller inte bara stanna vid goda avsikter och vackra ord, utan måste leda till en positiv utveckling. Vi efterfrågar därför också fler mätbara indikatorer. Utan konkreta mål blir arbetet svårt att följa upp och utvärdera.

Även vissa aspekter när det kommer till tillgänglighet för äldre till det offentliga rummet lyser med sin frånvaro. Trygghet i det offentliga rummet i form av snöröjning och halkbekämpning nämns bara i en enda bisats. För äldre är en god snöröjning och halkbekämpning helt avgörande för att komma ut under vintermånaderna. Inte minst till de sociala aktiviteter som det ägnas ett helt kapitel åt att beskriva. Kristdemokraterna hade gärna sett ett större fokus på snöröjning och halkbekämpning som en del av en äldrevänlig stad. Äldrevänlig snöröjning, snarare än feministiskt dito.

Vi vill även att programmet **kompletteras** med åtgärder för att stärka det brottsförebyggande arbetet mot exempelvis äldrebedrägerier. Handlingsprogrammet lyfter inte heller behovet av rena praktikaliteter, som exempelvis en god tillgång till toaletter och bänkar att vila sig på i det offentliga rummet.

Vid protokollet

Fabian Lind